

ปัญหากฎหมายการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง¹

จิตติพงศ์ ดั่งประเสริฐ²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในระบบสิทธิและระบบขออนุญาต มาตรการในการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 247 และสิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ข้อกำหนดของปัญหาสำคัญที่ศาลควรอนุญาตให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 และแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการขออนุญาตฎีกา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการฎีกาแบบใดแล้วแต่ย่อมต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้กำหนดให้รัฐรับรองและคุ้มครองถึงสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมไว้ นับตั้งแต่มีการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 27) พ.ศ.2558 การนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาก็มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนแปลงจากการฎีการะบบสิทธิ เป็นการฎีการะบบขออนุญาต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะถ่วงดุลอำนาจที่ไม่เป็นสาระสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย นับเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการฎีกาครั้งสำคัญของประเทศไทยเพราะ ในอดีตการฎีกาของประเทศไทย เป็นระบบสิทธิ โดยมีหลักคิดที่ว่า “ให้สิทธิคู่ความสามารถฎีกาได้” เว้นแต่ “มีกฎหมายบัญญัติจำกัดไว้” ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบขออนุญาต โดยมีหลักคิดที่ว่า “ห้ามคู่ความใช้สิทธิฎีกาเป็นหลัก” เว้นแต่ “ได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา” เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้ถือเป็นที่สุด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 244/1 และมาตรา 247 ทำให้สิทธิของประชาชนที่จะแสวงหาความยุติธรรมถูกจำกัดเพียง สองชั้นศาลเท่านั้น ซึ่งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในแต่ละเรื่องอาจจะแตกต่างกันส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถใช้สิทธิฎีกาต่อศาลสูงได้หากไม่ใช่คดีที่จะสามารถขออนุญาตได้

จากการที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาระบบการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้อาจกระทบกระเทือนหรือเป็นการจำกัด สิทธิ เสรีภาพในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน กล่าวคือ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ได้วางหลักของสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังนี้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนทิชา ภักดีคง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จริงเกียรติ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานิติศาสตรมหาบัณฑิต จังหวัดสงขลา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(1) สิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ประชาชนต้องสามารถเข้าถึงเพื่อใช้บริการต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

(2) สิทธิในการพิจารณาโดยเปิดเผย ประชาชนต้องมีสิทธิพื้นฐานในการในการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย ทราบข้อเท็จจริง และตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ

(3) สิทธิในการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ซึ่งบุคคลมีสิทธิที่จะให้คดีของตนพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

(4) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม ซึ่งประชาชนไม่ว่าโจทก์ จำเลย คู่กรณี ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมและเป็นธรรม

(5) สิทธิในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและรับรองถึงสิทธิดังกล่าวไว้ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ทั้งในเรื่องการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่ต้องเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็วการรับทราบข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาโดยเปิดเผย

ซึ่งนับตั้งมีการเปลี่ยนแปลงระบบฎีกาแบบขออนุญาตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 244/1 ทำให้มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้ถูกระทบบกระเทือนถึงสิทธิและหน้าที่ให้แสงความ ความยุติธรรมได้เพียง สองชั้นศาลเท่านั้น คือศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์

2. จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ศาลฎีกามีอำนาจในการพิจารณาคดีที่ขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงด้วยซึ่งทำให้ข้อเท็จจริงที่พิพาทกันมาตั้งแต่ศาลชั้นต้นไม่เป็นที่ยุติ การแก้ไขเพิ่มประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2558 มาตรา 247 249(6) และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการขออนุญาตฎีกา ที่เปิดโอกาสให้ขออนุญาตฎีกาได้ทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ทำให้ข้อเท็จจริงในศาลล่างไม่เป็นที่ยุติและศาลฎีกาไม่อาจทำหน้าที่พิจารณาเฉพาะข้อกฎหมายได้จริงตามแนวคิดทฤษฎี ซึ่งในทางปฏิบัติไม่ทำให้คดีที่ขึ้นสู่ศาลฎีกา หากศาลฎีกาอนุญาตลดลงแต่อย่างใด

สิ่งที่สำคัญอีกประการคือ หากมีการฎีกาในประเด็นข้อเท็จจริงปนอยู่ด้วย ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจจะกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน เพราะการที่ศาลสูงวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงได้เอง โดยไม่ต้องทำการสืบพยานใหม่นั้น ขัดกับหลักการสืบพยานบุคคลของไทยซึ่งต้องกระทำด้วยวาจาเป็นหลัก ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 113 ที่กำหนดให้พยานทุกคนต้องเบิกความด้วยวาจา

แม้ในหลักการในการเปลี่ยนแปลงระบบการฎีกาจากระบบสิทธิเปลี่ยนแปลงมาสู่ระบบขออนุญาตนี้จะได้มีการค้นคว้าข้อมูลจากนานาประเทศ แต่ในส่วนของประเทศไทยมีข้อแตกต่างตรงที่ปัญหาข้อเท็จจริงสามารถขออนุญาตฎีกาได้ แต่ในต่างประเทศไม่น่าจะนำขึ้นสู่ศาลสูงได้โดยกำหนดให้ข้อเท็จจริงยุติในชั้นอุทธรณ์ และศาลฎีกามีหน้าที่พิจารณาเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น

3. หลักเกณฑ์การขออนุญาตฎีกาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่เป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 27) พ.ศ.2558 มาตรา 249(1) ได้กำหนดปัญหาสำคัญซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลควรวินิจฉัยนั้น ซึ่งได้กำหนดว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นปัญหาสำคัญที่ศาลควรอนุญาตให้ฎีกาได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ได้กำหนดถึงบุคคลใดที่ต้องการจะใช้สิทธิทางศาล จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่ง สามารถเสนอคดีของตนต่อศาลได้ จากบทบัญญัติในมาตรา 55 นั้น ได้วางกรอบของผู้ที่จะสามารถเสนอคดีต่อศาลหรือใช้สิทธิทางศาลได้ ย่อมต้องเป็นผู้ถูกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือหน้าที่ประการใด ๆ ที่กฎหมายได้ให้การรับรองและคุ้มครองไว้ว่าเมื่อผู้นั้นถูกระทบกระเทือนสิทธิสามารถใช้สิทธิของตนในการแสวงหาความยุติธรรมทางศาลได้ โดยปรกติวิสัยแล้ว หากมิใช่บุคคลภายนอกที่อาจจะเสียสิทธิหรือถูกระทบกระเทือนสิทธิบางประการ ในเรื่องทางแพ่ง ย่อมเป็นเรื่องของคู่สัญญาหรือคู่กรณีนั่นเองที่เป็นผู้นำคดีขึ้นสู่ศาล ไม่ว่าจะเป็นฐานะโจทก์ หรือจำเลย บุคคลเหล่านั้นย่อมจะต้องกระทำการเพื่อรักษาและคงไว้ซึ่งสิทธิของตนเองที่ถูกบุคคลอีกคนหนึ่งมากระทบกระเทือนหรือมาก่อนการรบกวนนั้น ซึ่งเมื่อนำคดีขึ้นสู่ศาลแล้ว ศาลก็ย่อมพิจารณาไปตามพยานหลักฐานของคู่ความว่าจริงหรือเท็จเพียงใดและฝ่ายใดเป็นผู้ถูกระทบกระเทือนสิทธิฝ่ายใดและคู่ความก็ย่อมมีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลสูงได้

ซึ่งบุคคลผู้ถูกระทบกระเทือนสิทธิหรือหน้าที่ ที่นำคดีของตนขึ้นสู่ศาลฎีกาหรือคู่ความในคดีย่อมมีความเดือดร้อนซึ่งล้วนแล้วเป็นเรื่องของตนเองทั้งและเมื่อตนจะใช้สิทธิที่จะแสวงหาความยุติธรรมโดยการนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาก็ย่อมเป็นเรื่องที่ตนถูกระทบกระเทือนสิทธิหรือเป็นการโต้แย้งคำพิพากษาในเรื่องของตนเองทั้งสิ้น บุคคลผู้ถูกระทบกระเทือนสิทธิย่อมไม่ทราบได้ว่าปัญหาของตนที่มีคดีขึ้นสู่ศาลนั้น สามารถใช้สิทธิขออนุญาตฎีกาได้หรือไม่ หรืออาจกล่าวว่าบุคคลเหล่านั้นย่อมไม่ทราบว่าคดีของตนเป็นคดีที่เกี่ยวข้องด้วยประโยชน์สาธารณะหรือแม้แต่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือไม่

ซึ่งหากบุคคลผู้ถูกระทบกระเทือนสิทธิหรือหน้าที่ แต่เป็นสิทธิหรือหน้าที่ ที่เป็นประโยชน์สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน บุคคลนั้น ๆ ย่อมไม่ใช่บุคคลผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิ ตามมาตรา 55 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และย่อมไม่สามารถนำคดีของตนขึ้นสู่ศาลได้

4. การแก้ไขระบบการฎีกาที่เป็นการขออนุญาตดังกล่าวนี้ อาจทำให้เป็นการที่ผู้พิพากษาศาลฎีกาใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ฎีกาอาจเกิดปัญหาการใช้ดุลยพินิจที่ไม่ชอบ ทั้งยังเป็นการให้อำนาจผู้พิพากษาในการใช้ดุลยพินิจที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ซึ่งขัดต่อความเสมอภาคของฝ่ายตุลาการ และให้อำนาจฝ่ายตุลาการในการออกข้อกำหนดอันมีลักษณะเป็นกฎหมาย ซึ่งโดยปรกติวิสัยแล้วย่อมเป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติในการบัญญัติกฎหมาย หรือฝ่ายบริการในการออกกฎหมายลำดับรอง ต้องเป็นหน้าที่ของสภา

ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา หารือเป็นอำนาจของศาลฎีกาออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพหรือความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทั้งสามชั้นศาล ซึ่งนับเป็นการอนุญาตให้บุคคลเพียงกลุ่มเดียวสามารถร่างข้อกำหนดหรือประกาศออกมาจำกัดสิทธิของประชาชน

จากการศึกษาผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหากฎหมายการขออนุญาตฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คือ

1. การยึดโยงมาตรฐานสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง และอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสวงหาความยุติธรรมได้ทั้งสามชั้นศาลเช่นเดิม ดังที่ได้กำหนดไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมสำหรับเขตอำนาจศาล ดังนี้ ยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 244/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ความว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 247 /สิทธิพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด” และกำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการนำคดีขึ้นสู่ชั้นศาลได้ทั้งสามศาลตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และรัฐธรรมนูญ โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชนหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนที่นำคดีมาขึ้นสู่ศาลที่จะกระทำได้เพียงศาลอุทธรณ์ แต่ควรกำหนดให้สามารถฎีกาได้ตามความจำเป็นของข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่แตกต่างกัน เพราะในบางคดีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอาจจะแตกต่างกันในสาระสำคัญอย่างสิ้นเชิง รวมไปถึงความไม่มีมาตรฐานหากศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้เป็นผลดีกับฝ่ายหนึ่งแต่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้เป็นผลดีแก่อีกฝ่ายหนึ่ง ย่อมทำให้ไม่แน่ใจว่าผลของคดีย่อมจะสิ้นสุดเมื่อใด และทำให้หลักความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษาย่อมมีปัญหา เพราะกรณีอาจจะไม่เคารพคำพิพากษาของศาลล่าง จึงควรให้ศาลสูงพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

2. เมื่อการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นการกำหนดให้ขออนุญาตฎีกาก็เพื่อไม่ให้คดีที่ไม่เป็นสาระสำคัญขึ้นสู่ศาลฎีกามากจนเกินสมควร แต่ก็ยังได้กำหนดให้สามารถขออนุญาตฎีกาได้ในปัญหาข้อเท็จจริง ทั้ง ๆ ที่ปัญหาข้อเท็จจริงนั้นสมควรจะต้องยุติที่ศาลล่าง เพราะในการสืบพยานเพราะในการสืบพยานบุคคลเพื่อให้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุตินั้นจะต้องเป็นการที่พยานบุคคลเบิกความด้วยวาจา ด้วยเหตุผลดังกล่าวตนเองปัญหาข้อเท็จจริงนั้นก็ย่อมที่จะยุติกันโดยศาลล่าง

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะการขออนุญาตฎีกาที่ทำให้ข้อเท็จจริงไม่เป็นที่ยุติ คือการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่...) พ.ศ. ...

มาตรา ... ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 247/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“มาตรา 247/1 การขออนุญาตฎีกาตามมาตรา 247 จะทำได้ก็แต่โดยเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น”

ซึ่งเมื่อทำการแก้ไขเพิ่มเติมให้สามารถขออนุญาตฎีกาได้เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายแล้วนั้นก็จะทำให้ศาลฎีกาทำหน้าที่เป็นศาลทบทวนปัญหาข้อกฎหมายของศาลล่างตามทฤษฎีศาลทบทวนและไม่ก่อให้เกิดคดีที่มีเพียงปัญหาข้อเท็จจริงขึ้นสู่ศาลฎีกา

3. เมื่อการนำคดีขึ้นสู่ศาลของประชาชนคือจะต้องเป็นบุคคลที่ถูกกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือหน้าที่ของตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 55 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของตนเท่านั้น รวมไปถึงการขออนุญาตฎีกาเช่นเดียวกันผู้ถูกกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือหน้าที่ของตนเองเท่านั้นที่สามารถขออนุญาตฎีกาได้ซึ่งผู้ที่ถูกกระทบกระเทือนถึงสิทธิและหน้าที่นั้น ๆ ย่อมเป็นสิทธิและหน้าที่ของตนทั้งสิ้น

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขและยกเลิกข้อความบางประการเพื่อกำหนดความในมาตรา 249 เพื่อให้สอดคล้องกับบุคคลผู้มีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาล และบุคคลผู้ที่จะสามารถยื่นขออนุญาตฎีกาควรกำหนดเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ถูกกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือหน้าที่โดยแท้จริงและเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สอดคล้องกับระบบการฎีกา มิใช่เพียงเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน มิเช่นนั้นแล้วหากบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือหน้าที่ของตนแต่ไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนย่อมไม่มีสิทธิที่จะใช้สิทธิในการฎีกาปัญหาของตน จึงเห็นควรแก้ไขเป็นดังนี้

ขอแก้ไขเพิ่มเติมและยกเลิกข้อความบางประการเป็นว่า “มาตรา 249 บัญญัติว่า ให้ศาลฎีกาอนุญาตให้ฎีกาตามมาตรา 247 ได้ เมื่อเห็นว่าปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ปัญหาข้อกฎหมายสำคัญตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

(1) ปัญหาที่พิพาทพันกันผลประโยชน์สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน
 (2) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา

(3) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน

(4) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ขัดกับแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น

(5) เพื่อเป็นการพัฒนาการตีความกฎหมาย

(6) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตามวรรคสอง (6) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ฎีกา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

4. ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรให้อำนาจศาลฎีกาในการออกข้อกำหนดประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตฎีกาและปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรอนุญาตให้ฎีกาเพราะขัดต่อหลักอริปไตย ซึ่งเป็นไปในลักษณะของการบัญญัติกฎหมายมาใช้บังคับกับประชาชนว่าเรื่องใดที่สามารถขออนุญาตฎีกาได้ และผู้ศึกษาขอเสนอการยกเลิกความในมาตรา 249 (6) และความในวรรคสาม ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แพ่ง และ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 249 วรรคสี่ จากข้อความว่า “ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ฎีกา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

ขอแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ฎีกา ให้ศาลฎีกาสั่งคำสั่งไม่อนุญาตฎีกา เช่นว่านั้นพร้อมทั้งเหตุผลแห่งการไม่อนุญาตไปยังศาลชั้นต้น และให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

ซึ่งจากแนวทางการแก้ไขที่ผู้ศึกษาได้เสนอขอมุ่งทำให้คู่ความทราบถึงเหตุผลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา ทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถศึกษาแนวบรรทัดฐานได้ และทำให้มีการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจอย่างกว้างขวางของศาลฎีกาเช่นเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ ปรกติ. **ความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีในระบบชีวิวลอว์และคอมมอนลอว์**. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2551.

กิตติศักดิ์ ปรกติ และสมเกียรติ วรรณปัญญานันต์. **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมทางแพ่งและ**

พาณิชย์ให้คุ้มค่า. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์. **หลักกฎหมายว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2457.

จักรพงษ์ เล็กสกุลไชย. **คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 1 ถึง ภาค 3**. พิมพ์ครั้งที่ 9.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2549.

จิตติ ดิงศักดิ์. **คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงทองการพิมพ์, 2519.

จรัญ ภักดีธนากุล. **กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยอุทธรณ์-ฎีกา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พลสยาม พรินติ้ง, 2553.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. **กฎหมายรัฐธรรมนูญ แนวคิดและ ประสบการณ์ของต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2552.

บรรเจิด สิงคะเนติ. **หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

ปรีดี เกษมทรัพย์. **กฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์. **สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ**. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2538.

วรรณชัย บุญบำรุง, ชนกร วรปรัชญากุล และสิริพันธ์ พลรบ. **หลักและทฤษฎีกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.**

เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2548.

หยุด แสงอุทัย. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุกฤษ มงคลนาวิน. **ประวัติศาสตร์กฎหมายสากล.** กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.